



STANOWISKO

Polskiego Związku Pracodawców Budownictwa oraz Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa

w sprawie braku waloryzacji kontraktów drogowych zawartych przed wybuchem wojny w Ukrainie

Brak decyzji kosztuje miliardy. Wciąż jest czas na porozumienie.

Polski Związek Pracodawców Budownictwa oraz Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa zwracają uwagę na narastający kryzys w realizacji kontraktów drogowych zawartych przed 24 lutego 2022 r., wynikający z braku adekwatnej waloryzacji.

Wydarzenia z ostatnich dni – w tym odstąpienie przez Mostostal Warszawa S.A. od realizacji jednego z kontraktów na S19 oraz żądanie zapłaty ok. 500 mln zł w związku z nadzwyczajnym wzrostem kosztów – nie są incydentem. To kolejny już, po wystąpieniach konsorcjum PRD Nowogard S.A./Polbud Pomorze sp. z o.o., wyraźny sygnał materializacji wyżej wspomnianego problemu niedostatecznej waloryzacji, o którym PZPB i OIGD od miesięcy informują administrację publiczną.

Od ponad roku organizacje branżowe przekazują rządowi szczegółowe analizy ekonomiczne i prawne oraz gotowe propozycje rozwiązań systemowych. Pomimo deklarowanej woli rozwiązania problemu, do dziś nie podjęto żadnych realnych działań.

Zamiast decyzji mamy do czynienia z przedłużającym się impasem i przerzucaniem odpowiedzialności pomiędzy Ministerstwem Infrastruktury a Ministerstwem Finansów. **Ten administracyjny „ping-pong” sprawił, że ciężar skutków nadzwyczajnego wzrostu kosztów został w całości przeniesiony na wykonawców.**

Tymczasem sytuacja przestaje być zarządzalna. **Brak waloryzacji oznacza dziś nie tylko spadek rentowności kontraktów, ale realne ryzyko ich zrywania, opóźnień inwestycji oraz utraty płynności przez firmy wykonawcze i podwykonawcze.**

Kluczowe jest to, że problem nie ma charakteru uznaniowego. **Wzrost kosztów był skutkiem siły wyższej – wojny w Ukrainie i szoku cenowego – którego nie można było przewidzieć ani wkalkulować w oferty.** Mimo to mechanizmy kontraktowe nie zostały dostosowane do tej sytuacji.

Analizy branżowe jednoznacznie pokazują, że obecne limity waloryzacyjne są oderwane od realiów rynkowych – zdecydowana większość kontraktów już je przekroczyła lub przekroczy w toku realizacji.

W tej sytuacji konsekwencje są łatwe do przewidzenia. **Brak decyzji na poziomie rządowym oznacza przeniesienie rozstrzygnięcia na poziom sporów sądowych.** Z przygotowanych analiz prawnych wynika, że wykonawcy dysponują solidnymi podstawami do dochodzenia roszczeń.



Skala ryzyka dla finansów publicznych jest bardzo wysoka – wartość potencjalnych roszczeń przekracza 3 mld zł. Jednocześnie branża deklaruje gotowość do polubownego rozwiązania istotnej części sporów na poziomie nawet o połowę niższym.

To prowadzi do jednoznacznego wniosku: **brak decyzji dziś oznacza znacząco wyższe koszty dla państwa w przyszłości.**

Jednocześnie chcemy jasno podkreślić, że sektor budowlany nie oczekuje rozwiązań nadzwyczajnych. **Oczekuje jedynie przywrócenia elementarnej równowagi ekonomicznej kontraktów, zaburzonej przez bezprecedensowe zdarzenie o charakterze globalnym.**

Wciąż istnieje realna przestrzeń do porozumienia pomiędzy stroną publiczną a rynkową. **Porozumienia, które ograniczy ryzyko wielomiliardowych wypłat, zapewni ciągłość inwestycji i ustabilizuje sytuację wykonawców bez nadmiernego obciążania finansów publicznych.**

Polski Związek Pracodawców Budownictwa oraz Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa deklarują gotowość do natychmiastowego podjęcia rozmów i współpracy przy uzgodnieniu rozwiązania systemowego, zgodnie z wielokrotnie składanymi przez nas wystąpieniami.

Rozwiązanie korzystne dla obu stron jest możliwe – wymaga jednak decyzji i współdziałania po stronie administracji publicznej.

Z poważaniem,

Jan Styliński

Prezes Zarządu PZPB

Barbara Dzieciuchowicz

Prezes Zarządu OIGD